

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی قزوین

دانشکده بهداشت

پایان نامه جهت اخذ کارشناسی ارشد رشته مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی

عنوان

بررسی رابطه سلامت معنوی و کیفیت زندگی سالمندان عضو کانون

بازنشستگان تامین اجتماعی شهر سمنان در سال ۱۳۹۲

استاد راهنما

دکتر رفعت محبی فر

استاد مشاور

دکتر عیسی محمدی زیدی

نگارش

آذر قاسمی

۱۳۹۳

بررسی رابطه سلامت معنوی و کیفیت زندگی سالمندان عضو کانون بازنشستگان تامین

اجتماعی شهر سمنان در سال ۱۳۹۲

چکیده

زمینه و هدف: سالمند شدن جمعیت یکی از مهم ترین تحول های اجتماعی است. سالمندی با هزینه های متعددی همراه است که یکی از عمده ترین این هزینه ها در بخش بهداشت و درمان می باشد. هدف اصلی سازمان های بهداشتی در ارائه خدمت به افراد سالمند بهبود کیفیت زندگی آنان، ایجاد زندگی مستقل و پیشگیری از معلولیت ها می باشد. سلامت معنوی یکی از ابعاد سلامت است که بدون آن دیگر ابعاد زیستی، روانی و اجتماعی نمی تواند عملکرد درستی داشته باشد و در نتیجه بالاترین سطح کیفیت زندگی، قابل دستیابی نخواهد بود. این مطالعه با هدف بررسی ارتباط بین سلامت معنوی و کیفیت زندگی سالمندان عضو کانون بازنشستگان شهر سمنان انجام گرفته است.

روش: این پژوهش توصیفی-مقطعی از نوع همبستگی می باشد که در طی سال های ۱۳۹۲/۹۳ انجام گرفت. ۳۰۰ سالمند عضو کانون بازنشستگان شهر سمنان در آن شرکت کردند. ابزار پژوهش پرسشنامه اطلاعات دموگرافیک و پرسشنامه سنجش کیفیت زندگی ۳۶ سوالی و پرسشنامه سلامت معنوی پالتوزین والیسون بود و داده ها از طریق مصاحبه گردآوری شد. داده ها توسط نرم افزار SPSS²¹ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. از آمار توصیفی و آزمون های آماری کای اسکوئر، تی مستقل، من ویتنی، آنالیز واریانس یک طرفه، کروسکال والیس و آزمون همبستگی اسپیرمن جهت دستیابی به اهداف پژوهش استفاده شد.

یافته ها: ۸۰ درصد (۲۴۱ نفر) سالمندان وضعیت سلامت معنوی خوب را گزارش کرده اند. میانگین نمره کل کیفیت زندگی سالمندان $21/8 \pm 6/6$ ، نمره بعد سلامت روانی و جسمانی به ترتیب $24/2 \pm 62/16$ و $24/5 \pm 60/03$ است. نتایج آزمون همبستگی پیرسون نشان داد که بین سلامت معنوی و ابعاد آن با کیفیت زندگی و ابعاد مختلف آن همبستگی مثبت و معنی دار وجود دارد ($P < 0/01$)، به طوری که قوی ترین همبستگی ها به ترتیب با بعد نشاط ($r = 0/492$)، سلامت روانی درک شده ($r = 0/405$) گزارش شده است ($P < 0/01$).

نتیجه گیری: نتایج حاصل از این مطالعه نشان داد سلامت معنوی سالمندان با کیفیت زندگی آن ها مرتبط است. سالمندان در هر دوره آینده جوانان و میانسالان هستند، لذا با توجه به ارتباط بین سلامت معنوی و کیفیت زندگی توصیه می شود، مداخلات آموزشی با تمرکز بر ارتقای سلامت معنوی و به منظور بهبود کیفیت زندگی صورت گیرد.

کلید واژه ها: سالمندان، کیفیت زندگی، سلامت معنوی